

Sygn. akt IV U 689/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Płaczek

Protokolant: st. sekr. sądowy Patrycja Czarnik

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2014 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołań M. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 17 kwietnia 2014 roku nr (...)

oraz od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 19 maja 2014 roku nr (...)

w sprawie M. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość świadczenia

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że uwzględnia okres zatrudnienia od 1 lipca 1992 roku do 15 listopada 1992 roku jako okres składkowy do ustalenia wysokości świadczenia od dnia 3 stycznia 2013 roku oraz zalicza okres zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy od 16 lutego 1991 roku do 28 lutego 1991 roku jako okres składkowy do ustalenia wysokości świadczenia od 1 listopada 2013 roku.

Sygn. akt IV U 689/14

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 28 listopada 2014 r.

Decyzją z dnia 17.04.2014 r. nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 24.12.2013 r., wobec orzeczenia przez lekarza orzecznika ZUS okresowej częściowej niezdolności ubezpieczonego do pracy, wznowił od 01.02.2014 r. wypłatę M. R. renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, podnosząc, że świadczenie to przysługuje mu do 31.01.2015 r.

Decyzją tą, załatwiając wniosek z dnia 26.11.2013 r., organ rentowy ***przeliczył także podstawę wymiaru*** należnego wnioskodawcy świadczenia i staż pracy od 01.11.2013 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Do

ustalenia podstawy wymiaru przyjął dotychczasową podstawę wymiaru renty ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru na poziomie 134,62%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową, tj. 2.974,69 zł, wyniosła 4.004,53 zł. Podstawa wymiaru po waloryzacji od 01.03.2013 r. wyliczona została na kwotę 4.231,35 zł. Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił wnioskodawcy 29 lat, 11 miesięcy i 15 dni okresów składkowych oraz 8 miesięcy i 26 dni okresów nieskładkowych. Ostatecznie, wysokość renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 01.03.2014 r. wyniosła 1.819,95 zł.

Decyzją z dnia 19.05.2014 r. nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 26.11.2013 r., przeliczył ubezpieczonemu od 01.11.2013 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia organ rentowy przyjął dotychczasową podstawę wymiaru renty ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru na poziomie 134,62%. Podstawa ta obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową, tj. 2.974,69 zł, wyniosła 4.004,53 zł. Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił wnioskodawcy 30 lat i 25 dni okresów składkowych oraz 1 rok,

8 miesięcy i 26 dni okresów nieskładkowych. Ostatecznie, wysokość należnej ubezpieczonemu renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 01.03.2014 r. wyniosła 1.840,58 zł.

Decyzje te zostały zaskarżone odwołaniami przez M. R., który ostatecznie (po sprecyzowaniu żądania) domagał się ich zmiany i przeliczenia należnej mu renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy poprzez uwzględnienie przy ustalaniu wysokości świadczenia od dnia 03.01.2013 r. okresu zatrudnienia od 01.07.1992 r. do 15.11.1992 r. jako okresu składkowego, zaś od 01.11.2013 r. okresu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy od 16.02.1991 r. do 28.02. 1991 r. również jako okresu składkowego.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podnosząc, że nie ma podstaw do wypłaty odwołującemu renty z tytułu niezdolności do pracy za okres wsteczny, tj. od 03.01.2013 r., ponieważ pismo odwołującego z dnia 26.11.2013 r. potraktowane zostało jako nowy wniosek o przeliczenie świadczenia, a zatem w sprawie znajdował zastosowanie przepis art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach FUS i zasada, że świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Obowiązek wypłaty zaległych świadczeń istnieje zaś tylko wówczas, gdy organ rentowy popełnił błąd, nie ustalając prawa do świadczeń w sytuacji, gdy dowody, którymi dysponował, potwierdzały istnienie takiego prawa. Podał też, że to ubezpieczeni zobowiązani są przedkładać dowody uzasadniające prawo do świadczeń oraz ich wysokość, co oznacza, że ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na wnioskodawcy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Odwołujący M. R. od 03.01.2013 r. pobiera rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, która przysługuje mu do 31.01.2015 r.

dowód:

- decyzje ZUS z dnia: 19.03.2013 r. i 17.04.2014 r.- k. 31, 138 cz. III akt ZUS,
- informacja ZUS z dnia 17.10.2014 r.- cz. III akt ZUS,

W decyzji z dnia 19.03.2013 r., przyznającej prawo do renty na okres od 03.01.2013 r. do 31.01.2014 r., do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia ZUS Oddział w T. przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 2002 r. do 2011 r. wybranych z 20 lat poprzedzających rok zgłoszenia wniosku o rentę ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru na poziomie 21,11%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową, tj. 2.974,69 zł, wyniosła 627,96 zł.

Podstawa ta po waloryzacji od 01.03.2013 r. wyliczona została na kwotę 653,08 zł. Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił wnioskodawcy 5 lat, 3 miesiące i 16 dni okresów składkowych, 8 miesięcy okresów nieskładkowych oraz 19 lat i 1 miesiąc uzupełnienia okresu brakującego do pełnych 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych od zgłoszenia wniosku do ukończenia 60 lat życia (tzw. staż hipotetyczny). Przy ustalaniu podstawy wymiaru za okresy od 01.08.2004 r. do 30.11.2004 r. i od 16.07.2007 r. do 31.12.2011 r. ZUS przyjął wynagrodzenie minimalne. Ostatecznie, wysokość świadczenia, po podwyższeniu go do kwoty najniższej renty i po waloryzacji od 01.03.2013 r., wyniosła 637,92 zł. W decyzji tej organ rentowy poinformował wnioskodawcę, że celem przeliczenia podstawy wymiaru z uwzględnieniem faktycznie osiągniętego wynagrodzenia należy nadesłać dokumenty potwierdzające jego wysokość w terminie miesiąca od daty doręczenia decyzji. Jednocześnie wskazano, że w przypadku nadesłania dokumentów w terminie późniejszym, podstawa zostanie przeliczona od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

dowód:

- decyzja ZUS z dnia 19.03.2013 r.- k. 31 cz. III akt ZUS,

W kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych dołączonym do wniosku o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z dnia 18.12.2012 r. odwołujący wymienił okres zatrudnienia w Zakładach (...) w T. od 19.09.1990 r. do 15.11.1992 r., ale nie przedłożył organowi rentowemu świadectwa pracy z tego okresu zatrudnienia. Stosowne dokumenty dotyczące okresów ubezpieczenia dostarczył w dniu 22.03.2013 r., po otrzymaniu decyzji z dnia 19.03.2013 r. W dniu 22.03.2013 r. odwołujący przedłożył Zakładowi między innymi oryginał świadectwa pracy z dnia 09.11.1992 r. z okresu zatrudnienia od 19.09.1990 r. do 15.11.1992 r. w Zakładach (...) w T..

dowód:

- wniosek o rentę z dnia 18.12.2012 r.- k. 1-2 cz. III akt ZUS,
- kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych- k. 3-4 cz. III akt ZUS,
- świadectwo pracy z dnia 09.11.1992 r.- k. 53 cz. III akt ZUS,

Po uzupełnieniu przez ubezpieczonego części dokumentów, decyzją z dnia 11.04.2013 r. (...) Oddział w T., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 18.12.2012 r., przeliczył należną odwołującemu rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 03.01.2013 r., tj. od daty przyznania świadczenia.

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 1992 r. do 2001 r. wybranych z 20 lat poprzedzających rok zgłoszenia wniosku o rentę ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru na poziomie 85,04%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową, tj. 2.974,69 zł, wyniosła 2.529,68 zł. Podstawa ta po waloryzacji od 01.03.2013 r. wyliczona została na kwotę 2.630,87 zł. Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił wnioskodawcy 29 lat, 11 miesięcy i 15 dni okresów składkowych oraz 8 miesięcy i 26 dni okresów nieskładkowych. Ostatecznie, wysokość świadczenia po waloryzacji od 01.03.2013 r. wyniosła 1.333,50 zł.

dowód:

- karta przebiegu zatrudnienia- k. 67 cz. III akt ZUS,
- decyzja ZUS z dnia 11.04.2013 r.- k. 69 cz. III akt ZUS,

W wyniku przedłożenia kolejnych dokumentów, decyzją z dnia 09.05.2013 r. (...) Oddział w T. przeliczył należną odwołującemu rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 03.01.2013 r., tj. od daty przyznania świadczenia. Do ustalenia podstawy wymiaru organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru

składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 1992 r. do 2001 r. wybranych z 20 lat poprzedzających rok zgłoszenia wniosku o rentę ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru na poziomie 130,78%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową, tj. 2.974,69 zł, wyniosła 3.890,30 zł. Podstawa ta po waloryzacji od 01.03.2013 r. wyliczona została na kwotę 4.045,91 zł. Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił wnioskodawcy 29 lat, 11 miesięcy i 15 dni okresów składkowych oraz 8 miesięcy i 26 dni okresów nieskładkowych. Ostatecznie, wysokość świadczenia po waloryzacji od 01.03.2013 r. wyniosła 1.751,21 zł. W decyzji tej poinformowano, że celem uwzględnienia w stażu pracy okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od 11.09.2002 r. należy nadesłać aktualne zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy stwierdzające okres i kwotę pobranego świadczenia. Od decyzji z dnia 09.05.2013 r. ubezpieczony nie wywiódł odwołania.

dowód:

- decyzja ZUS z dnia 09.05.2013 r.- k. 90 cz. III akt ZUS,

W dniu 26.11.2013 r. do organu rentowego wpłynęło pismo ubezpieczonego z dnia 20.11.2013 r. oraz wniosek o ustalenie kapitału początkowego, do którego dołączona została informacja dotycząca przychodów wnioskodawcy za rok 1992 r. (PIT-11). W piśmie z dnia 20.11.2013 r. wnioskodawca poinformował organ rentowy, że przy ustalaniu wysokości należnego mu świadczenia ZUS nie uwzględnił okresu od 01.07.1992 r. do 15.11.1992 r.

W piśmie wewnętrznym z Wydziału zasiłków z dnia 13.12.2013 r. organ rentowy podał, że od 19.09.1990 r. do 15.11.1992 r. odwołujący nie pobierał świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Pomimo tych ustaleń, pismem z dnia 31.12.2013 r. ZUS zwrócił się do pracodawcy- Zakładów (...) w T. o wykaz zasiłków ubezpieczonego i zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (druk Rp-7) za okres rozliczeń bezimiennych od 01.07.1992 r. do 15.11.1992 r. Odpowiedź pracodawcy wpłynęła do Zakładu w dniu 16.01.2014 r., a fax zaświadczenia Rp-7 za okres od 01.07.1992 r. do 15.11.1992 r. w dniu 16.04.2014 r. W piśmie z dnia 16.01.2014 r. pracodawca poinformował, że odwołujący nie pobierał zasiłków chorobowych. W dniu 16.04.2014 r. pracodawca przesłał do ZUS druk Rp-7 i podał, że również po dniu 14.11.1991 r. ubezpieczony nie pobierał zasiłków chorobowych.

dowód:

- pismo odwołującego z dnia 20.11.2013 r.- k. 103 cz. III akt ZUS,
- wniosek o ustalenie kapitału początkowego wraz z załącznikami- k. 1-10 cz. I akt ZUS,
- pismo z Wydziału zasiłków z dnia 13.12.2013 r.- k. 106 cz. III akt ZUS,
- pismo ZUS z dnia 31.12.2013 r.- k. 108 cz. III akt ZUS,
- pismo pracodawcy z dnia 16.01.2014 r.- k. 116 cz. III akt ZUS,
- fax druku Rp-7 z dnia 16.04.2014 r.- k. 123-124 cz. III akt ZUS,
- karta przebiegu zatrudnienia- k. 137 cz. III akt ZUS,

Pismo ubezpieczonego, które wpłynęło do Zakładu w dniu 26.11.2013 r. wraz z dokumentami potwierdzającymi wysokość przychodu osiągniętego w 1992 r. potraktowane zostało przez ZUS jako wniosek o przeliczenie świadczenia. Na skutek tego wniosku, decyzją z dnia 17.04.2014 r. (...) Oddział w T. przeliczył odwołującemu podstawę wymiaru należnego mu świadczenia i staż pracy od 01.11.2013 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Do ustalenia podstawy wymiaru Zakład przyjął dotychczasową podstawę wymiaru renty ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru na poziomie 134,62%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie

wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową, tj. 2.974,69 zł, wyniosła 4.004,53 zł. Podstawa ta po waloryzacji od 01.03.2013 r. wyliczona została na kwotę 4.231,35 zł. Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił wnioskodawcy 29 lat, 11 miesięcy i 15 dni okresów składkowych oraz 8 miesięcy i 26 dni okresów nieskładkowych. Ostatecznie, wysokość renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 01.03.2014 r. wyniosła 1.819,95 zł. W decyzji tej poinformowano, że celem doliczenia do stażu pracy okresu od 11.09.2002 r. do 11.03.2003 r. należy nadesłać Zakładowi zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy, jeżeli zaś chodzi o okres od 01.03.2004 r. do 31.07.2004 r. świadectwo pracy.

dowód:

- decyzja ZUS z dnia 17.04.2014 r.- k. 146 cz. III akt ZUS,

W dniu 06.05.2014 r. do organu rentowego wpłynęło zaświadczenie Powiatowego Urzędu Pracy w T. potwierdzające okres pobierania przez odwołującego zasiłku dla bezrobotnych od 11.09.2002 r. do 10.03.2003 r. W związku z tym, w dniu 19.05.2014 r.

(...) Oddział w T. wydał kolejną decyzję o przeliczeniu należnej wnioskodawcy renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 01.11.2013 r., doliczając do wykazanego przez niego do tej pory stażu pracy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. W wyniku przeliczenia, podstawa wymiaru świadczenia nie uległa zmianie, zaś staż pracy wyniósł 30 lat i 25 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 8 miesięcy i 26 dni okresów nieskładkowych. Ostatecznie, wysokość renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 01.03.2014 r. wyniosła 1.840,58 zł. Decyzji tej wnioskodawca nie zaskarżył odwołaniem.

dowód:

- zaświadczenie PUP w T. z dnia 29.04.2014 r.- k. 152 cz. III akt ZUS,
- decyzja ZUS z dnia 19.05.2014 r.- k. 153 cz. III akt ZUS,

W związku z odwołaniem od decyzji z dnia 17.04.2014 r., w piśmie z dnia 20.05.2014 r. organ rentowy wyjaśnił ubezpieczonemu, że decyzja z dnia 09.05.2013 r. przeliczająca rentę stała się prawomocna, w związku z czym jego pismo z dnia 26.11.2013 r. wraz z nowymi dokumentami dotyczącymi wynagrodzenia osiągniętego w 1992 r. potraktowane zostało jako nowy wniosek w sprawie ponownego ustalenia wysokości renty. Dlatego też, wyrównanie świadczenia wypłacone zostało od 01.11.2013 r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku. W piśmie tym podano, że decyzje z dnia: 19.03.2013 r. i 9.05.2013 r. były błędne, ponieważ zaniżały okres nieskładkowy, a zawyżały okres składkowy. Był to jednak błąd działający na korzyść wnioskodawcy, ponieważ gdyby okresy zatrudnienia

i podstawa wymiaru zostały ustalone prawidłowo w oparciu o posiadane dokumenty, tj. bez uwzględniania okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych i bez uwzględniania okresu zatrudnienia od 01.07.1992 r. do 15.11.1992 r., to wysokość renty powinna być niższa niż faktycznie wypłacana. Jak podał ZUS, okresy te nie powinny być zaliczone przy ustalaniu wysokości renty, ponieważ brak było zaświadczenia o okresie pobierania zasiłku (z decyzji o przyznaniu zasiłku nie wynikał faktyczny okres jego pobierania), natomiast świadectwo pracy z Zakładu (...) nie zawierało informacji, czy w okresie po 15.11.1991 r. ubezpieczony pobierał zasiłki chorobowe (od tej daty są to okresy nieskładkowe). Organ rentowy podniósł, że okres zatrudnienia i wynagrodzenie do 30.06.1992 r. w Zakładzie (...) zostały ustalone nie na podstawie świadectwa pracy, ale w oparciu o dokumentację własną, gdyż do tej daty zakład ten zgłaszał pracowników do ubezpieczenia społecznego imiennie. Od 01.07.1992 r. zakład rozliczał się z ZUS na deklaracjach bezimiennych i to on był właściwy do wystawienia odpowiednich dokumentów. Dokumenty te zostały pozyskane przez Oddział po przedłożeniu przez ubezpieczonego w dniu 26.11.2013 r. informacji o osiągniętych dochodach (PIT 11). Organ rentowy wskazał, że nieuwzględnienie w stażu pracy okresu od 16.02.1991 r. do 28.02.1991 r. wynika z tego, że w deklaracjach rozliczeniowych zakład pracy wykazał, iż ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, za wyjątkiem września 1990 r.- 20 dni, grudnia 1990 r.- 19 dni i lutego 1991 r.- 20 dni, a zgodnie z § 31 rozporządzenia Ministra Pracy

i Polityki Społecznej z dnia 11.10.2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalna rentowe, w takiej sytuacji sumę dni należy zamienić na miesiące, przyjmując za miesiąc 22 dni. Stąd, zamiast 3 miesięcy okres zatrudnienia w przypadku wnioskodawcy wyniósł 2 miesiące i 15 dni.

dowód:

- pismo ZUS z dnia 20.05.2014 r.- k. 155-156 cz. III akt ZUS,

Od 19.09.1990 r. do 15.11.1992 r. odwołujący był zatrudniony w Zakładach (...) w T. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierownika działu mechanicznego.

dowód:

- świadectwo pracy z dnia 09.11.1992 r.- k. 148 cz. III akt ZUS,
- umowa o pracę z dnia 19.09.1990 r.- k. 104 ,
- deklaracje rozliczeniowe- k. 106-108,

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów.

Sąd pozytywie ocenił dowody z dokumentów, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, zaś ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie od zaskarżonych decyzji (...) Oddział w T. z dnia: 17.04.2013 r.

i 19.05.2014 r., w świetle ustalonego stanu faktycznego i obowiązujących przepisów prawa, zasługiwało na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył dwóch okresów zatrudnienia, tj. okresów składkowych od 01.07.1992 r. do 15.11.1992 r. i od 16.02.1991 r. do 28.02.1991 r., które zdaniem odwołującego M. R. powinny zostać uwzględnione przez organ rentowy przy wyliczeniu wysokości należnej mu renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Odwołujący domagał się bowiem przeliczenia należnej mu renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy i uwzględnienia przy ustalaniu wysokości świadczenia od dnia 03.01.2013 r. okresu zatrudnienia od 01.07.1992 r. do 15.11.1992 r. jako okresu składkowego (gdyż organ rentowy okres ten uwzględnił w wysokości świadczenia ale dopiero od dnia 1.11.2013r.) , zaś od 01.11.2013 r. okresu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy od 16.02.1991 r. do 28.02.1991 r. jako okresu składkowego.

Okres od 16.02.1991 r. do 28.02.1991 r. istotnie nie został uwzględniony przez ZUS w wysokości świadczenia wypłacanego od dnia 01.11.2013 r.

W tym zakresie decyzja organu rentowego była nieprawidłowa.

ZUS dokonał błędnej analizy dokumentów, którymi dysponował, w szczególności świadectwa pracy i deklaracji rozliczeniowych, w niewłaściwy sposób interpretując zapisy tych dokumentów. Świadectwo pracy z dnia 09.11.1992 r. potwierdza zatrudnienie odwołującego w Zakładach (...) w T. na stanowisku kierownika działu mechanicznego w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z treści deklaracji rozliczeniowych za listopad 1990 r., grudzień 1990 r. i luty 1991 r. wyraźnie wynika natomiast, kto był zatrudniony w Zakładach (...)

i M. S. w T. w pełnym wymiarze czasu pracy, a kto w wymiarze 1/2 etatu. Przy nazwisku odwołującego nie wskazano, aby pracował w wymiarze 1/2 etatu. Brak takiego zapisu w połączeniu z treścią świadectwa pracy prowadzi do wniosku, że odwołujący faktycznie pracował w pełnym wymiarze czasu pracy. To, że w listopadzie 1990 r. przepracował „20 dni”, w grudniu 1990 r. - „19 dni”, a w lutym 1991 r. - „20 dni” niczego w sprawie nie zmienia. Takie zapisy pracodawcy w deklaracjach, być może niefortunne, oznaczają tylko tyle, że w wymienionych wyżej miesiącach ubezpieczony przepracował tyle właśnie dni, co nie oznacza wcale, że w tym czasie nie był zatrudniony w pełnym wymiarze godzin. Przeciwnie, brak przy jego nazwisku adnotacji „1/2 etatu” świadczy o tym, że był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy.

Organ rentowy błędnie zatem zinterpretował treść deklaracji rozliczeniowych.

Świadectwo pracy z dnia 09.11.1992 r. i umowa o pracę z dnia 19.09.1990 r. nie pozostawiają żadnych wątpliwości, że odwołujący w okresie od 16.02.1991 r. do 28.02.1991 r. pracował w pełnym wymiarze godzin. Okres od 16.02.1991 r. do 28.02.1991 r. nie został więc uwzględniony przez organ rentowy przy wypłacie świadczenia od 01.11.2013 r. w sposób zupełnie bezpodstawny, wbrew treści świadectwa pracy, w wyniku niewłaściwego zinterpretowania zapisów deklaracji rozliczeniowych, z których również wynika, że ubezpieczony pracował w pełnym wymiarze godzin. Wobec powyższego wymieniony wyżej okres od 16.02.1991 r. do 28.02.1991 r. należało uwzględnić ubezpieczonemu przy obliczaniu wysokości świadczenia za okres od dnia 01.11.2013 r.

W zaskarżonej decyzji z dnia 17.04.2014 r. okres zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładach (...) w T. od 1.07.1992r. do 15.11.1992r. został mu uwzględniony przy wyliczaniu wysokości świadczenia, ale od dopiero 01.11.2013 r. (nie został uwzględniony od 03.01.2013 r. do 31.10.2013 r.).

Organ rentowy zastosował tu regułę wynikającą z art. 133 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. oz. 1440 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu. ZUS stwierdził, że skoro wniosek o przeliczenie świadczenia złożony został przez wnioskodawcę w listopadzie 2013 r. (26.11.2013 r.), przeliczenie podstawy wymiaru renty winno nastąpić od 01.11.2013 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku.

Trzeba jednak zwrócić uwagę na to, że art. 133 ust. 1 powołanej ustawy zawiera jeszcze punkt 2, który stanowi, że w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

Jak wskazuje się w literaturze, błąd organu rentowego polega na rozbieżności pomiędzy treścią jego orzeczenia a stanem uprawnień rzeczywiście posiadanych przez zainteresowanego. Do stwierdzenia błędu nie jest konieczna (jest obojętna) kwestia subiektywnego przeświadczenia czy winy. Chodzi o błąd w znaczeniu obiektywnym (S. Płażek, Błąd, s. 25; por. także R. Babińska, Pojęcie, s. 47).

W judykaturze błąd organu rentowego rozumiany jest szeroko, zgodnie z tzw. obiektywną błędnością decyzji (por. uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 12.01.1995 r., II UZP 28/94, OSNP 1995/19/242). Jak wskazał Sąd Najwyższy, zawarte w art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS określenie „błąd organu rentowego” obejmuje sytuacje, w których organ rentowy miał podstawy do przyznania świadczenia albo świadczenia w wyższej wysokości, lecz z przyczyn leżących po jego stronie tego nie uczynił. Za takie przyczyny można uznać wszelkie zaniedbania tego organu, każdą obiektywną wadliwość decyzji, niezależnie od tego, czy jest ona skutkiem zaniedbania, pomyłki, celowego działania organu rentowego, czy też rezultatem niewłaściwych działań pracodawców albo wadliwej

techniki legislacyjnej i w konsekwencji niejednoznaczności stanowionych przepisów. Oznacza to, że przedmiotowe pojęcie obejmuje również niedopełnienie obowiązku działania z urzędu na korzyść osób uprawnionych do świadczeń emerytalno- rentowych (por. wyrok SN z 17.3.2011 r., I UK 332/10, Legalis nr 479077; uchwała SN z dnia 26.11.1997 r., III ZP 40/97, OSNAPiUS 1998/14/429 czy wyrok SA w Szczecinie z dnia 28.10.2008 r., III AUa 40/08, OSA 2010/1, s. 51-64).

Za błąd organu rentowego uznaje się między innymi niedopełnienie obowiązku określonego uprzednio w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno- rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r. Nr 10, poz. 49), a dotyczącego informowania o warunkach i dowodach wymaganych do uzyskania świadczeń emerytalno- rentowych oraz do udzielania pomocy przy ubieganiu się o te świadczenia (por. wyrok SA w Łodzi z dnia 05.08.1998 r., III AUa 264/98, OSA 1999/2/11). Aktualnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11.10.2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno- rentowe (Dz. U. z 2011 r. Nr 237, poz. 1412) także zawiera regulację nakładającą na organ rentowy obowiązek udzielania informacji (w tym wskazówek i wyjaśnień) w zakresie dotyczącym warunków i dowodów wymaganych do ustalania świadczeń. W kontekście komentowanego przepisu należy się opowiedzieć za tym, że z błędem organu rentowego- w zakresie- niedoinformowania wnioskodawcy o przysługujących mu uprawnieniach- mamy do czynienia wyłącznie wówczas, gdy organ rentowy nie podejmie działań, o których mowa w § 2 rozporządzenia z 2011 r., po wszczęciu postępowania w sprawie o świadczenia.

Stosownie do treści § 2 powołanego rozporządzenia, organy rentowe udzielają informacji, w tym wskazówek i wyjaśnień, w zakresie dotyczącym warunków i dowodów wymaganych do ustalania świadczeń.

W decyzji z dnia 19.03.2013 r. przyznającej wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 03.01.2013 r. do 31.01.2014 r., w której przy obliczaniu wysokości świadczenia Zakład uwzględnił 5 lat, 3 miesiące i 16 dni okresów składkowych, 8 miesięcy okresów nieskładkowych oraz 19 lat i 1 miesiąc uzupełnienia okresu brakującego do pełnych 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych od zgłoszenia wniosku do ukończenia 60 lat życia (tzw. staż hipotetyczny), poinformowano wnioskodawcę, że celem przeliczenia podstawy wymiaru z uwzględnieniem faktycznie osiągniętego wynagrodzenia, należy nadesłać dokumenty potwierdzające jego wysokość w terminie miesiąca od daty doręczenia decyzji. Jednocześnie wskazano, że w przypadku nadesłania dokumentów w terminie późniejszym, podstawa zostanie przeliczona od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Jednocześnie w kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych dołączonym do wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy z dnia 18.12.2012 r. odwołujący wymienił co prawda okres zatrudnienia w Zakładach (...) w T. od 19.09.1990 r. do 15.11.1992 r., ale nie przedłożył ZUS świadectwa pracy z tego okresu zatrudnienia. Jednak, po otrzymaniu decyzji z dnia 19.03.2013 r. już w dniu 22.03.2013 r. doręczył Zakładowi stosowne dokumenty, w tym oryginał świadectwa pracy z firmy (...). ZUS jednak zupełnie pominął ten dokument, przeliczając należną odwołującemu rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 03.01.2013 r., to jest od daty przyznania świadczenia, decyzją z dnia 11.04.2013 r., rozpatrując wniosek z dnia 18.12.2012 r. Wynika to z treści decyzji i z karty przebiegu zatrudnienia (k. 67 cz. III akt ZUS). Decyzji tej jednak wnioskodawca nie zaskarżył. Podobnie uczynił w decyzji z dnia 09.05.2013 r., od której ubezpieczony nie wywiódł odwołania.

Błąd organu rentowego polegał na tym, że wydając decyzję z dnia 11.04.2013 r.

i przeliczając ubezpieczonemu wysokość renty nie uwzględnił treści przedłożonego mu świadectwa pracy z dnia 09.11.1992 r. Dysponując takim dokumentem i przeliczając wysokość świadczenia od 03.01.2013 r. ZUS powinien wyjaśnić sporną w niniejszym postępowaniu kwestię już wtedy i uwzględnić w wysokości renty sporny okres.

Jeżeli organ rentowy miał jakiegokolwiek wątpliwości co do okresów składkowych i nieskładkowych wskazanych we wniosku, w szczególności na podstawie dostarczonego świadectwa pracy, mógł i powinien zwrócić na to uwagę ubezpieczonemu, poinformować go jaka okoliczność wskazana we wniosku wymaga jeszcze udowodnienia i jakich dokumentów brakuje, np. zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (druku Rp-7), czy nawet zwrócić się o

wyjaśnienie do byłego pracodawcy, tak jak to zresztą uczynił później . Wreszcie, sam organ rentowy mógł ustalić, czy ubezpieczony pobierał zasiłek, jak to uczynił dopiero pismem z Wydziału zasiłków z dnia 13.12.2013 r.

Organ rentowy tłumaczył, że świadectwo pracy nie wskazywało na okresy pobierania przez ubezpieczonego zasiłku chorobowego, w związku z czym kwestię tę musiał wyjaśnić. Rzeczywiście, w przedłożonym przez wnioskodawcę świadectwie pracy nie było informacji, czy korzystał on z zasiłku chorobowego. Organ rentowy nie wezwał jednak ubezpieczonego

o wyjaśnienie lub przedłożenie dodatkowych dokumentów (np. zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu), tylko bez próby dalszego wyjaśniania problemu, nie uwzględnił spornego okresu w decyzjach z dnia: z dnia 11.04.2013 r. i z dnia 09.05.2013 r., przeliczających rentę od 03.01.2013 r.

Z akt organu rentowego wynika, że składając kolejne wnioski ubezpieczony wykazywał aktywność i zaangażowanie. Dołączał bowiem do tych akt wszystkie żądane przez ZUS dokumenty. Dlatego też, nieudzielenie mu wskazówek w zakresie koniecznych dowodów (z uzyskaniem, których jak się okazało nie było żadnego problemu) przed wydaniem decyzji z dnia 11.04.2013 r. przeliczającej świadczenie od 03.01.2013 r. było błędem organu rentowego.

W zaskarżonej decyzji z dnia 17.04.2013 r. ZUS przeliczył odwołującemu świadczenie od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, tj. od 01.11.2013 r., podczas, gdy przeliczenia tego winien dokonać zgodnie z dyspozycją art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia

17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, od 03.01.2013 r.- uwzględniając przy wyliczaniu wysokości renty sporny okres od 01.07.1992 r. do 15.11.1992 r. Skoro tego nie uczynił, należało uwzględnić odwołującemu przy ustalaniu wysokości świadczenia ten okres zatrudnienia jako okres składkowy od 3 stycznia 2013 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie powołanych przepisów prawa oraz art. 477 § 2 k.p.c.